

Elverum MDG

Valgprogram 2023 - 2027

Innholdsfortegnelse

Elverum MDG	1
Valgprogram 2023 - 2027	1
MDG i Elverum	2
. Hva er det gode grønne liv?	2
. MDG jobber for det gode grønne liv i Elverum kommune.	3
.Det grønne skiftet vil gi ny giv til distriktene.	3
Våre viktigste politikkområder	4
Klima – Elverum kommune må vise vei i klimaomstillinga	4
Natur – Mer natur i Elverum kommune	5
Næringsliv – Et framtidrettet grønt næringsliv	6
Oppvekst – mindre prestasjons-jag, mer personlig utvikling	7
Beredskap- vi må øke den lokale beredskapen i Elverum	7
Livskvalitet- alle skal kunne leve gode liv i alle livets faser i Elverum	8
Samferdsel – bærekraftig bindeledd	9

MDG i Elverum

Vi jobber for at Elverum kommune skal vise vei i omstillingen til et samfunn som lever i balanse med naturen, samtidig som vi tar vare på våre innbyggere i alle livets faser. Når vi tar vare på mennesker og natur, og overlater kommunen vår i bedre stand enn da vi overtok den, gir vi framtidens generasjoner håp!

Våre 5 øverste toppkandidater. FV: Anne Karin, Gjermund, Marthe, Thomas, Liv og Odd.

Hva er det gode grønne liv?

Det gode grønne Elverum samfunnet som MDG jobber for, er et samfunn hvor alle lever gode, trygge liv, i alle livets faser. Det gode grønne liv skal ikke leves på bekostning av våre barn og barnebarns muligheter for å ha en levende og intakt natur. Det gode grønne liv skal ta hensyn til at neste generasjon skal ha like gode, eller bedre muligheter til å leve gode og trygge liv.

Gode grønne lokalsamfunn betyr at man skal ha tilgang til ren mat, ren luft, ren natur - rett og slett sunne lokalmiljø som skaper god helse og trivsel. Det skal være lett, og billig å leve miljøvennlig.

Et godt grønt samfunn betyr også at vi tar vare på alt liv i naturen, med et grunnsyn hvor naturen og alt som lever i naturen har egenverdi., Det er vår generasjon sin oppgave å sørge for at naturen overleveres til neste generasjon i bedre stand enn tilstanden som er i naturen i dag.

Solidaritet med dyra er viktig for et grønt samfunn. Vi må ta bedre vare på de ville dyra, men også våre husdyr.

MDG jobber for det gode grønne liv i Elverum kommune

Norge er det landet i verden med lavest selvbergingsgrad. Dette i en tid med stadig mer internasjonal uro, med krig på det europeiske kontinent, og en stadig mer alvorlig klima- og naturkrise.

Verden, Norge og vår kommune har nå 7 år (fra 2023) på seg til å bli et lavutslippssamfunn. Norge og Innlandet er beklageligvis en klimasinke, -vi er ikke i nærheten av å nå våre mål om klimakutt. Her trenger vi en ny grønn kurs for Innlandet og Elverum, hvor kriseforståelsen er til stede. Vi trenger en plan som skal følges måned for måned. En plan som sørger for at vi som samfunn helst klarer mer enn å halvere våre klimautslipp fram mot 2030.

Når det gjelder naturkrisen, er kriseforståelsen dessverre svak hos de grå partiene nasjonalt og lokalt. Vi i MDG ønsker at vi skal ha lokale naturregnskap, som gir oss en oversikt over hvor mye natur vi bygger ned kvartal for kvartal og år for år. Målsettingen må være at naturen skal gå i arv - og at Elverum som samfunn må unngå bygge ned natur. Vi skal ha mer natur ikke mindre. Om våre barn og barnebarn skal kunne høste godt av naturens viktige funksjoner og tjenester. Alt liv i naturen har en egenverdi og Elverum som samfunn kan ikke bidra til at stadig flere arter utrykkes eller reduseres i antall gjennom ødeleggelse av leveområder.

Elverum har alle forutsetninger til å gi verden håp. Vi kan vise verden at det er mulig å ta vare på både mennesker, natur, klima og dyra - samtidig som man som samfunn ivaretar både velferden og tryggheten.

Det grønne skiftet vil gi ny giv til distriktene

Det grønne skiftet vil gi ny giv for distriktene. Det grønne skiftet vil i hovedsak skje i distriktene hvor ressursene ligger, og ikke i de største bysentrene.

Den omstillingen vi skal igjennom mot 2030, mot et lavutslippssamfunn, og mot et samfunn som er mer miljøvennlig, så vil distriktene spille en nøkkelrolle.

Skal Innlandet som samfunn nå sine samfunns mål, enten det gjelder natur, klima eller økt selvbergingsgrad, er det i distriktene at omstillingen i hovedsak vil finne sted.

Den grønne omstillingen er et kinderegg for distriktene. NIBIO har uttalt at i dag så er det omkring 130.000 årsverk innen bionæringene, som er landbruk, skogbruk og havbruk. NIBIO sier også at potensialet er 2 til 3 ganger dette tallet. Derfor ønsker MDG å satse på distriktene i årene som kommer, der vi for eksempel ønsker rimeligere og bedre kollektivtilbud. Mer variert og lokal matproduksjon bør være en sentral del i denne omstillingen.

Våre viktigste politikkområder Klima – Elverum kommune må vise vei i klimaomstillinga

Med MDG sin politikk vil vi sørge for at Elverum som samfunn når sine samfunns mål om å bli et lavutslippssamfunn innen 2030, samtidig som vi ivaretar tryggheten og velferden til deg som innbygger.

1. Arbeide for billigere eller gratis kollektivpriser.
2. Si nei til fornøyleskjøring med snøskuter i utmark.
3. Fremme klimaomstillingen i skogbruket og jordbruket. Slutte med markberedning, grøfting og flatehogst i kommunens skoger og oppfordre private skogeiere til det samme. Oppmuntre lokale bønder til omlegging til økologisk matproduksjon.
4. Legge til rette for bedre ordninger for gjenbruk, reparasjon og delekultur gjennom utstyrsbibliotek, deleordninger og bruksalg, som et ledd i å redusere vårt klimaavtrykk.
5. Vurdere solceller på kommunale tak og gi støtte til private og næringsvirksomheter som ønsker å skaffe seg solcellepanel.
6. Ha en rettferdig klimaomstilling der alle er med.
7. Sikre søkelys på klimatilpasning, f.eks. beholde grøntstrukturer og vegetasjon som kan suge opp vann ved store nedbørsmengder.
8. Jobbe for at alle institusjoner i kommunen reduserer matsvinn. Inngå partnerskap med Elverum folkehøgskole som er med i et matsvinn prosjekt.
9. Se på mulighetene for å gjøre riksveiene mer om til bygater med lavere fartsgrense på enkelte steder

Natur – Mer natur i Elverum kommune

Med MDG sin politikk vil Elverum kommune få mer natur, ikke mindre natur. I dag bygger vi som samfunn ned naturen dag for dag, med motorveier, nye hyttefelt og næringsområder. Denne utviklingen ønsker MDG å snu. Elverum har allerede mistet for mye natur.

De grønne i Elverum vil:

1. Innarbeide begrepene areal nøytralitet og naturrestaurering i revidert arealplan.
2. Ivareta biologisk mangfold generelt, inkludert levedyktige bestander av store rovdyr.
3. Unngå lisensjakt på ulv eller andre rødlistede arter på kommunal grunn.
4. Arbeide for å etablere blomsterenger på minst 30 % av våre kommunale plener, blomsterenger er viktig både for pollinerende insekter og for menneskets rekreasjon og trivsel.
5. Ivareta og øke byens grønne lunger, inklusive Galgebergparken, blant annet ved å ta vare på store, vakre og gamle trær. Flersjiktet skog med trær i mange aldre skaper leveområder for arter og trivsel for mennesker.
6. Ivareta og nyetablerte grønne korridorer/turstier fra sentrum, boligområder og barnehager opp til større nærskoger og «marka områder».
7. Sikre at skogteigen mellom Gårderløkka og Hanstad ikke hogges eller bygges ned.
8. Stanse hyttefeltplaner ved Bergersjøen og Flishøgda.
9. Lage et grønnere sentrum med beplantning av trær og blomster.
10. Sikre eldre trær mot unødvendig hogst.
11. Legge til rette for at flere ønsker å bruke deler av tomta si til grønnsakshage og blomstereng (kurs etc).
12. Støtte opp om Det nasjonale besøkssenteret for Skogbruk som er tilknyttet Norsk Skogmuseum i Elverum.
13. Vern av nærskog langs populære gangstier og friluftsområder, og merke turstiene bedre.
14. At Elverum blir en pilotby for grønne tiltak, for eksempel grønne tak og regnbed, samt kildesortering på offentlige steder som parker og bussholdeplasser.
15. Ta bedre vare på Glomma, og øvrige vassdrag i vår kommune.
16. Stanse tapet av matjord, kulturlandskap og urørt natur.
17. Jobbe for at vi får på plass et naturregnskap og et naturbudsjett for kommunen vår.

Næringsliv – Et framtidsrettet grønt næringsliv

MDG ønsker et reelt grønt skifte i vårt lokale næringsliv. Vi ønsker å heie på grønne gründere, som lager løsninger på klima og naturutfordringene - samtidig som de lager framtidsrettede grønne jobber.

De grønne i Elverum vil:

1. Etablere permanent bilfri rådhusplass og deler av St. Olavs gate.
2. Prioritere Storgata og Jernbanegata (kollektivknutepunkt) for utbygging og næringsliv.
3. Jobbe for bevaring og vekst av våre tre store bygdesentre.
4. Belønne grønne gründere med gode støtteordninger i en tidlig fase.
5. Støtte landbruket, også det urbane.
6. Øke andelen økologisk matproduksjon og skape flere grønne jobber innen jordbruk og skogbruk.
7. Uteservering på rådhusplassen / Cafedriften på Elvarheim må oppleves av flere. Legge til rette for byliv.
8. Søndagsåpent bibliotek
9. Satsing på multi-verktøyet kommunen har i Elverum Vekst.
10. MDG støtter nullpluss-alternativet med akuttfunksjoner på sykehuset i Elverum i saken om sykehusstruktur for Innlandet.
11. Bidra til å løfte den arkitektoniske perlen «dansepaviljongen» tilbake til fordums prakt.
12. Plast og mikroplast: - innkjøp/ anskaffelser av underlag i kunstgressmatter i kommunal regi bør være så bærekraftig som mulig.
13. Jobbe for at entreprenører av nybygg tar i bruk gjenbruksprinsippet.
14. Kun bygge vindturbiner i områder med eksisterende inngrep og infrastruktur dersom det blir aktuelt, for eksempel langs riksveier (også kalt industri-vind)
15. Etablere støtteordninger for innkjøp av varmepumper, til både privatpersoner og næringsliv, også varmepumper basert på luft til luft
16. Sikre at evt. planer for utbygging av solkraftverk ikke går på bekostning av artsrik, verdifull natur eller ødeleggelse av myr

Oppvekst – mindre prestasjons-jag, mer personlig utvikling

MDG ønsker å få mindre prestasjons-jag i skolen. Vi ønsker å tilrettelegge for mer personlig utvikling enn hva dagens skole tilrettelegger for.

De grønne i Elverum vil:

1. Beholde dagens skolestruktur.
2. Utbygge Vestad skole og rehabilite Hanstad skole.
3. Styrke lærernes faglige kompetanse, særlig innen realfagene matematikk og biologi.
4. Jobbe for en skole med mindre rapportering og tidstyver for lærere. Lærerne må få tilbake tilliten og de må få ro til å forberede seg til god undervisning.
5. Jobbe for økt praktisk tilnærming til læring i skolen.
6. Jobbe for at elevene skal få bedre tilrettelagte lekser og leksehjelp.
7. Jobbe for en lokal skole som er mindre testorientert.
8. Ha en skole som er bedre tilrettelagt for personlig vekst, tilpasset den enkeltes behov.
9. Alle skal oppleve læring og mestring i Elverumsskolen.
10. Legge til rette for mer fysisk aktivitet i skolen, som et ledd i økt trivsel, bedre læring og forebyggende helsearbeid.

Beredskap- vi må øke den lokale beredskapen i Elverum

MDG ønsker en storstilt satsning på lokalt beredskap i vår region og vår kommune. I den tid vi lever i ser vi at storsamfunnet over flere tiår har bygd ned totalforsvaret og den lokale beredskapen. Dette ønsker MDG å snu. Vi trenger å styrke samfunnsberedskapen på alle områder. God totalberedskap uten å satse storstilt på lokal beredskap er ikke mulig.

De grønne i Elverum vil

1. Ha flere lokale kornlagre omkring i hele fylket vårt.
2. Ha flere lokale lagre av mat og medisiner.

3. Ha en bedre selvbergingsgrad, slik at lokalsamfunnet vårt har enda bedre forutsetninger for å sikre egen befolkning mat, ved større internasjonale kriser.
4. MDG ønsker å støtte Curida som er en viktige bedrift for beredskapen i Norge
5. Styrke sivilforsvaret i fylket vårt.
6. Få en plan for å utbedre tilfluktsrom for alle innbyggere.

Livskvalitet- alle skal kunne leve gode liv i alle livets faser i Elverum

MDG ønsker at alle skal kunne leve gode liv i alle livets faser. Grønn politikk skal være sosial rettferdig. Alle skal kunne delta i den grønne omstillingen vi skal igjennom fram mot 2030.

De grønne i Elverum vil:

1. Tilrettelegge for at barnehager og skoler i Elverum kan ha et skolehagetilbud.
2. Ny svømmehall i sentrum, med mulighet for oppvarmet basseng til babysvømming og terapi.
3. Økt støtte til barneidrett/ fritidsaktiviteter for barn og unge, eventuelt støtteordninger for familier med behov for det.
4. MDG ønsker å restaurere Rolfshallen hvis det lar seg gjøre.
5. Innføre bilfrie soner rundt alle skoler.
6. Redusere forskjeller og jobbe for å motvirke utenforskap i samfunnet.
7. Gjenreise den sosiale boligbygginga, og forsøke ut ulike boligtilbud i både sentrum og i kommunens utkantsentra, for eksempel botun der flere familier kan dele på bil, redskaper m.m.
8. Styrke det psykiske helsetilbudet i kommunen, særlig for de unge.
9. Sikre fastlegetilbudet.
10. Sikre eldre en verdig alderdom gjennom nok bemanning innen helse og omsorg.
11. Sikre et godt mattilbud ved sykehjemmene.
12. Støtte opp under sosiale nettverk og grupper som bidrar til et godt tilbud for barn, eldre og andre grupper i byen vår.

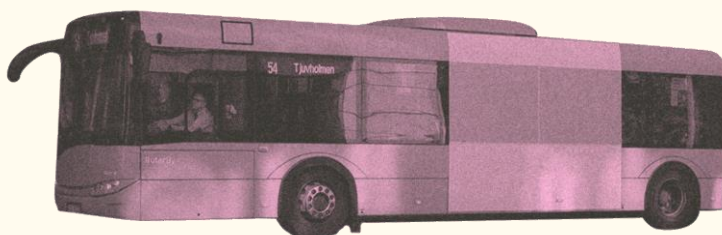
13. Realisere en bybadstue for å knytte befolkningen nærmere Glomma og fokus på folkehelse og rekreasjon.

Samferdsel – bærekraftig bindeledd

De grønne i Elverum vil:

1. Si nei til omkjøringsvei som vil ødelegge skiløypenettet og skistadion på Strandbygda, samt naturområder i Stavåsen.
2. Arbeide mot etablering av ny riksvei og gjennomfartsvei foran Glomdalsmuseet som vil ødelegge museumsrunden.
3. Vi ønsker 0+ og utbedre nåværende riksveg pluss kollektivtilbud med fastpris mellom Elverum-Hamar og Elverum-Trysil.
4. Bedre tilpassede og rimelige busstilbud.
5. At Elverum blir en foregangskommune for miljøvennlig transport. Vi vil gi plass til gang og sykkel ved å prioritere fortau, sykkelvei og sykkelparkering fremfor parkeringsplasser.
6. Ikke anbefale bomavgift på gamle riksvei 25.
7. Arbeide for at Rørosbanen elektrifiseres og at avgangene blir flere.

8. Gi plass til gang og sykkel ved å prioritere fortau, sykkelvei og sykkelparkering fremfor parkeringsplasser

Tenk globalt- handle lokalt- stem MDG!